

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/738
KARAR NO : 2021/51
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen ko ulları ta ımayan ba vurunun aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDD gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : H.D.
Davalı : Kocaeli Maliye Hazinesi
Vekili : Av. K.Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Kocaeli 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza nfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunan davacı, faali meçhul olan suçlar nedeniyle gözaltına alındı ını, kanun ve usule aykırı i lemler sonucu kolluk güçleri tarafından hırsızlık ve konut dokunulmazlı ını ihlal suçları ile ili kilendirildi ini, lehine olan delillerin aleyhine dönü türüldü ünü, bu ki ilerle ilgili olarak suç duyurusunda bulundu unu, ancak Antalya Cumhuriyet Ba savcılı ı tarafından 28/02/2019 tarihli ve 2019/8591 soru turma, 2019/12363 karar sayılı *kovu turmaya yer olmadı ına dair* kararın verildi ini, bu karara itiraz etmesine ve aradan uzun bir zaman geçmesine ra men bu konuda ne yapıldı ına dair kendisine herhangi bir bilgi verilmedi ini, bu itirazı olumlu ya da olumsuz karara ba lanmı olsaydı Anayasa Mahkemesine ve Avrupa nsan Hakları Mahkemesine bireysel ba vuru yaparak suçsuz oldu u yönünde karar verilmi olaca ını belirterek, anlatılan nedenlerle ki ilik haklarının zedelendi ini ve hak ihlaline u radı ını ileri sürerek 20.000 TL manevi tazminat talebiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Kocaeli 7. A ır Ceza Mahkemesi 18/12/2019 tarihli ve E.2019/413, K:2019/523 sayılı kararı** ile, her ne kadar davacı, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141. maddesi uyarınca tazminat davası açmı ise de, dosyanın incelenmesinden davacının talebinin 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesi kapsamında bulunmadı ı, idarenin eylem ve i lemlerinden kaynaklandı ının anla ıldı ı belirtilerek, davacının talepleriyle alakalı karar verme görevinin idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle görevsizlik kararı vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

3. Davacı 13/10/2020 tarihli dava dilekçesiyle, olay kısmında anlatılan hususları tekrar ederek, ikayet etti i kolluk güçleri ile ilgili olarak, Antalya Cumhuriyet Ba savcılı ı tarafından 11/05/2018 tarihli ve 2018/4666 soru turma, 2018/26396 karar sayılı *kovu turmaya yer olmadı ına dair* kararın verildi ini, bu karara itiraz etmesine ve aradan uzun bir zaman geçmesine ra men bu konuda ne yapıldı ına dair kendisine herhangi bir bilgi verilmedi ini, bu nedenle Bilecik A ır Ceza Mahkemesine hak ihlali yönünde maddi manevi tazminat davası açtı ını, bu dosyanın Kocaeli 7. A ır Ceza Mahkemesinin 2019/571 esasında kayıtlı olarak yargılamasının yapıldı ını ve sonunda Kocaeli dare Mahkemesine

gönderildi ini ö rendi ini, bu Mahkemeye dosyasını defalarca sormasına ra men kendisine böyle bir davanın olmadığı yönünde cevap verildi ini, böylece hak arama özgürlü ünün kısıtlandırılması ileri sürerek 25.000 TL maddi ve manevi tazminat talebiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Kocaeli 1. İdare Mahkemesi 12/11/2020 tarihli ve E.2020/1331 sayılı kararı** ile, davacının adli soruşturma sırasında gözaltına alınması, tutuklanması, kolluk görevlilerince usulsüz olarak düzenlendiği iddia edilen tutanaklara dayanılarak hakkında kamu davası açılması ve hapis cezasıyla cezalandırılması, kolluk kuvvetlerine yönelik yaptığı şikayete dair takipsizlik kararı verilmesi, takipsizlik kararına itirazının karara bağlanmaması işlemlerinin yargılama faaliyetine bağlı adli kolluk hizmeti ve adli soruşturma kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinden, bu süreç nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmininde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "*Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*" başlıklı bölümde gösterilen esas ve usullerin izlenmesi açık olup, davacının da anılan Kanun'un 141/3. maddesi uyarınca tazminat isteminde bulunduğu göz önüne alındığında, adli soruşturma esnasında uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmini isteminden kaynaklandığı anlaşılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle daha önce aynı konuda açılan davanın Kocaeli 7. Asli Ceza Mahkemesi'nin 19/12/2019 tarih ve E.2019/413, K.2019/523 sayılı kararı ile görev yönünden reddedildiğinden de dikkate alınması ve anılan dava dosyasının Mahkemesinden getirilmesi suretiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenebilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiştir, Mahkeme adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

6. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir."

7. 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye bağlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren mercii görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli mercii belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine de erteler.

(De i ik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ili kin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli ba vuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyu mazlık Mahkemesine gönderilir.”

8. Aynı Kanunun 27. maddesinde ise, Uyu mazlık Mahkemesinin, uyu mazlık çıkarmaya veya görev uyu mazlıklarına ili kin istemleri önce ekil ve süre açısından inceleyece i; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemi istemleri reddedece i kuralına yer verilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükürü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında, Raportör – Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, ba vurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Damı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada ba vurunun reddi gerekti i yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

10. Dosyanın incelenmesinden, davacının Antalya Cumhuriyet Ba savcılı ı tarafından 11/05/2018 tarihli ve 2018/4666 soru turma, 2018/26396 karar sayılı “kovu turmaya yer olmadı na dair” karar yönünden u radı ı hak ihlali nedeniyle tazminat istemiyle idari yargı yerinde açtı ı davada, Kocaeli 1. dare Mahkemesince, davanın, Kocaeli 7. A ır Ceza Mahkemesinin 19/12/2019 tarihli ve E.2019/413, K.2019/523 sayılı görevsizlik kararı üzerine açıldı ı belirtilerek, çözümünün adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesi'ne ba vurulmasına karar verildi i anla ılmı tır.

11. Somut olayda, idari yargı dosyası ile birlikte aralarında görev uyu mazlı ı bulundu u ileri sürülen ve Mahkememize gönderilen Kocaeli 7. A ır Ceza Mahkemesi'nin 18/12/2019 tarihli ve E.2019/413, K.2019/523 sayılı dava dosyasının incelenmesinden, davacının Antalya Cumhuriyet Ba savcılı ı tarafından 28/02/2019 tarihli ve 2019/8591 soru turma, 2019/12363 karar sayılı *kovu turmaya yer olmadı na dair* karar yönünden u radı ı hak ihlali nedeniyle tazminat istemiyle adli yargı yerinde dava açtı ı, Mahkemece görevsizlik kararı verildi i ve kararın kesinle ti i, ancak bu kararın bu dosyaya konu edilen *kovu turmaya yer olmadı na dair* karar yönünden tazminat istemiyle açılan dava ile bir ilgisinin bulunmadı ı anla ılmı tır.

12. Kocaeli 1. dare Mahkemesi'nce 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyu mazlık Mahkemesi'ne ba vurulabilmesi için, adli yargı yerince aynı konuda verilmi kesin veya kesinle mi bir görevsizlik kararı bulunması, bunun üzerine kendisine açılan davada adli yargı yerinin görevli oldu u kanısına varması ve görevli merciin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurması gerekti i açıktır. Oysa olayda, gönderilen dosyanın adli yargı yerince davacı hakkında aynı konuya ili kin olarak verilmi bir görevsizlik kararı olmadı ı anla ılmı tır. Bu durumda, ortada 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince aynı konuda verilmi kesin veya kesinle mi bir görevsizlik kararı bulunmadı ı ku kusuzdur.

13. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kocaeli 1. dare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle, daha önce adli yargı yerinde aynı konuda verilmi kesin veya kesinle mi bir görevsizlik kararı bulundu u ileri sürülerek, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için yapı ı ba vurunun, Mahkememize gönderilen dosyaya konu kararın aynı konuda verilmi ve kesinle mi bir görevsizlik kararı olmadı ı anla ıldı ından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen ko ulların olu maması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan ba vurunun reddine karar verilmesi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen ko ulların olu maması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BA VURUNUN REDD NE,

01/03/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN